

Fylkesmannen i Buskerud

Vår dato: 30.10.2009
Vår referanse: 2009/4902
Arkivnr.: 620
Deres referanse: 200902808-/AAF

Saksbehandler: Ole H. Bals

Innvalgstelefon: 32 26 68 56

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Barne- og ungdomsavdelingen
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP
410.0
Dato: 04.11.09
Saksnr: 2009/02808 - 47

Høringsuttalelse – barn som kan være ofre for menneskehandel – adgang til midlertidig plassering uten samtykke på institusjon for beskyttelse og omsorg (forslag om endring i barnevernloven)

Vi viser til departementets utsending datert 7.7.2009. Fylkesmannen i Buskerud vil gi følgende høringsuttalelse:

Til bakgrunnen for høringsforslaget

Fylkesmannen i Buskerud slutter seg til de vurderingene som er gjort av behovet for å iverksette beskyttelsestiltak for denne gruppen barn. Disse barna befinner seg i en spesielt vanskelig situasjon, og vi sier oss tilfreds med at det nå foreslås særskilte tiltak for å ivareta dem på en bedre måte. Høringsnotatet skisserer en mulig lovteknisk løsning. Vi savner imidlertid en nærmere drøfting av forskjellige organisatoriske løsninger og av hvilke spesielle kompetansekrav som er nødvendig for å kunne ivareta ansvaret for denne gruppen barn på en tilfredsstillende måte.

Organisatorisk løsning

På bakgrunn av våre erfaringer fra tilsyn med både barneverninstitusjoner og omsorgssentre og enslige, mindreårige asylsøkere både over og under 15 år som er plassert i barneverninstitusjoner, stiller vi oss kritiske til at denne oppgaven skal tillegges det tradisjonelle barnevernet. Vi mener at de ansatte i dagens barneverninstitusjoner heller ikke innehar tilstrekkelig kompetanse.

Denne gruppen har helt andre behov enn tradisjonelle barnevernsbarn. De har behov for spesialiserte tjenester som kan veilede dem gjennom asylsøknadsprosessen, og de har helt spesifikke behov for verge, tolk, ivaretagelse av helse og lignende. Det eneste kriteriet som tilsier at de skal ivaretas av barnevernet, er at de er kommet hit til landet uten sine foreldre. Unntaksvis vil enkelte av dem også ha en problematikk som tilsier at barneverntjenesten bør sette inn hjelpetiltak, men nettopp disse få, vil da tilhøre det som fremdeles bør være barnevernets primære målgruppe. Det store antallet hele gruppen "enslige, mindreårige asylsøkere" representerer, tilsier at vi mener at det bør etableres en egen, spesialisert fagetat med ansvar for hele arbeidsfeltet med enslige mindreårige asylsøkere. Dette bør inkludere

hele gruppen opp til 18 år. Arbeidet med mulige ofre for menneskehandel vil også inngå som en naturlig del av porteføljen til denne etaten.

Vi har ikke tatt stilling til en slik fagetats organisatoriske tilknytning, men mener at den ikke bør inngå som en del av det tradisjonelle barnevernet. Om den mest hensiktsmessige løsning er en egen fagetat organisatorisk plassert i Bufdir, hos utlendingsmyndighetene eller andre, trenger en nærmere drøfting og avklaring.

Lovendringer

Som det påpekes i høringsnotatet, finnes det pr i dag ikke hjemmel for å iverksette de begrensningstiltak som anses nødvendig for å beskytte disse barna tilstrekkelig. Vi mener at forslaget om å endre barnevernloven og rettighetsforskriften slik at det gis mulighet til å sette inn strengere begrensningstiltak overfor en viss gruppe beboere på barneverninstitusjoner, er en ugunstig utvikling. At dette er uhensiktsmessig understrekes ytterligere ved at politiet skal være en viktig premissleverandør for det daglige arbeidet inne på institusjonen. Som en naturlig konsekvens av vårt standpunkt om organiseringen, vil vi foreslå at hele lovgivningen omkring enslige, mindreårige asylsøkere, inkludert kapittel 5A i barnevernloven, skilles ut som egen særlov.

Forskriftendringer

Vi støtter det materielle innholdet i høringsforslagets forskriftsendringer, som gjelder begrensninger. Den spesielle situasjonen som de enslige, mindreårige asylsøkerne befinner seg i, tilsier likevel at det bør utarbeides egen rettighetsforskrift og tilsynsforskrift for denne gruppen. En del av rettighetene de har etter gjeldende forskrift for barneverninstitusjoner, passer ikke fullt ut for denne gruppen. Enkelte områder som anses viktige for dem, er heller ikke berørt, for eksempel bruk av tolk. Retten til beskyttelse mot menneskehandel bør innarbeides i en slik forskrift.

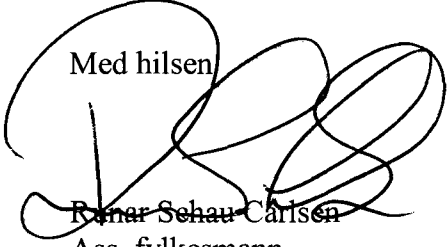
Det fremgår ikke av høringsforslaget om institusjonene skal skriftliggjøre gjennomføringen av beskyttelsestiltakene i tvangsprotokoll. Vi anser dette som en nødvendig rettssikkerhet for alle beboere som utsettes for tvang under oppholdet.

Vi mener også at tilsynsforskriften bør endres angående tilsynet med de institusjoner som vil sortere under den foreslåtte nye fagetaten. Tilsynet med denne gruppen beboere bør ivaretas ved at Fylkesmannen utfører jevnlig systemrevisjoner med den ansvarlige fagetaten. Dagens ordning med individrettet tilsyn med den enkelte beboer, bidrar i større grad til forvirring for beboerne enn den representerer en nødvendig rettssikkerhet. Asylsøkerne skal forholde seg til et stort antall myndigheter etter ankomst til landet, og vår erfaring tilsier at Fylkesmannens rolle er uklar for dem det gjelder. Vi representerer i stor grad ytterligere en instans de skal forklare seg om sin situasjon til, uten at de klarer å skille mellom hvem som er betydningsfulle personer for å avgjøre det viktigste spørsmålet for dem, nemlig avgjørelsen av asylsøknaden.

Vi vil avslutningsvis gjenta at Fylkesmannen i Buskerud ser at det er viktig å hjelpe barn som er i fare for å bli utsatt for menneskehandel. Men vi mener at de tildels omfattende

lovendringene som er foreslått i høringen, med betydelige konsekvenser for barnevernets saksbehandling, endring av beslutningsmyndighet og politiets betydelige medvirkning, ikke er den mest hensiktsmessige måten å hjelpe disse barna på.

Med hilsen

Ragnar Schau-Carlson
Ass. fylkesmann

Anne Cathrine Dahl